

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ФИЛОСОФИЯ ЖӘНЕ САЯСАТТАНУ ФАКУЛЬТЕТІ

Дәстүрлі Тәжібаев оқулары шеңберінде өткізілетін әл-
Фараби атындағы ҚазҰУ-дың 80-жылдығына арналған
**«ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ПРАКТИКАЛЫҚ
ПСИХОЛОГИЯНЫҢ ҚАЛЫПТАСУ ТАРИХЫ МЕН
ДАМУ ПЕРСПЕКТИВАСЫ»** тақырыбындағы
Халықаралық ғылыми-практикалық конференциясының
МАТЕРИАЛДАРЫ

МАТЕРИАЛЫ

Международной научно-практической конференции
**«ИСТОРИЯ ФОРМИРОВАНИЯ И ПЕРСПЕКТИВЫ
РАЗВИТИЯ ПРАКТИЧЕСКОЙ ПСИХОЛОГИИ В
КАЗАХСТАНЕ»**, посвященной 80-летию Казахского
национального университета имени аль-Фараби
в рамках традиционных ежегодных Тажихаевских чтений

MATERIALS

of International Research and Practical Conference
**«HISTORY OF FORMATION AND PROSPECTS OF
PRACTICAL PSYCHOLOGY DEVELOPMENT IN
KAZAKHSTAN»** Dedicated to 80th Anniversary of Al-Farabi
Kazakh National University within a frame of the traditional
annual Tazhibayev's readings

Алматы
27 ақпан 2014 ж.

дамуы	20
<i>Бейсенова Ж.Ж., Жусипова Ж.К.</i>	
Қазіргі еңбек нарығындағы жеке тұлға	21
<i>Бекова Ж.К.</i>	
Кросс - культурное консультирование как один из важных направлений психотерапевтической поддержки адаптации мигрантов	21
<i>Беленко О.Г., Нурмухамбетова К.М.</i>	
Эмоциональные нарушения в старшем дошкольном возрасте и их коррекция	22
<i>Бердалықызы Ә., Карабалина А.А., Жубандықова М.К.</i>	
Психолингвистические условия развития речевой деятельности у дошкольников	22
<i>Бердібаева С.К., Аяганова А., Санар А., Сейдеқали Ж.</i>	
Қарым-қатынасты реттеудегі трансактілі анализ	23
<i>Болтаева Ә.М.</i>	
Қазақстан республикасындағы заңгер мамандарды кәсіби даярлау жүйесінің психологиялық негіздері	23
<i>Булатбаева А.Ә., Маханова П.Ш.</i>	
Пәнді оқыту нәтижелерін бақылау мен бағалау	24
<i>Ганиева Ш.Ш.</i>	
Особенности психологической подготовки сотрудников противопожарных частей	24
<i>Дербісалиева А.</i>	
Мінез-құлқында ауытқуы бар жеткіншектердің психологиялық ерекшеліктері	25
<i>Джумажанова Г.К., Ақылбаева Г.К.</i>	
Өзін-өзі тәрбиелеу үрдісінде зейін қасиеттерін дамытуды ұйымдастыру	25
<i>Джумажанова Г.К., Дакина Г.Т.</i>	
Психологиядағы тұлғаның эмоционалдық аймағының дамуы	26
<i>Джумажанова Г.К., Орынғалиева Ш.О.</i>	
Студенттердің кәсіби өзін-өзі анықтау мәселерінің психологиялық ерекшеліктері	26
<i>Дильманова Г.К.</i>	
Жеткіншектердің аутодеструктивті мінез-құлқының психологиялық зерттеу мәселелері	27
<i>Ержанова М.Ж., Дүйсенбеков Д.Д.</i>	
Жастардың құндылықтары мен құндылық бағдарларының психологиялық ерекшеліктері	27
<i>Ефименко В.А., Кабакова М.П.</i>	
Психологические особенности удовлетворенности браком в молодой супружеской паре в зависимости от факта совместного проживания с родителями	27

<i>Жақыпов С.М., Шеръязданова Х.Т., Сақтағанова Т.С.</i>	286
Этнопсихологиялық зерттеулерде жобалау әдістерінің қолданылуы	
<i>Жарықбаев Қ.Б., Тілеубаева М.С.</i>	291
Психологиялық көзқарас бойынша поэзия деген не?	
<i>Закиева А.Ж., Аймағанбетова О.Х.</i>	296
Assessment and Development Center	
<i>Ишбаева А.У., Нұрмухамбетова Р.А.</i>	304
Отбасы және оның бала тұлғасының қалыптасуына әсері	
<i>Изтурганова А.</i>	309
Телебағдарлама тұлға әлеуметтенуінің басты факторы ретінде	
<i>Исатаева Б.Б., Утеуова А.А., Сатығалиева Г.Б.</i>	313
Корпоративті мәдениетті қалыптастыру барысындағы тренингтер	
<i>Каденов Е.Т.</i>	317
Толық емес отбасы жағдайының балалардың өзіндік бағалауына әсерін педагогикалық-психологиялық талдау	
<i>Қалымбетова Э.К., Баратова С.М., Баймолдина Л.О.</i>	323
Жас маман тұлғасының кәсіби мотивациясының факторлары және психологиялық ерекшеліктері	
<i>Қапбасова Г.Б., Кабакова М.П.</i>	328
Социально-психологическое исследование проблем личности осужденного	
<i>Карабалина А.А., Наурзалина Д.Г., Аймағанбетова О.Х.</i>	334
Психологические факторы формирования этнической толерантности	
<i>Ким Л.М.</i>	338
Человеческие проявления агрессии	
<i>Красник А.</i>	344
Комплексный подход при изучении личностных особенностей наркозависимых	
<i>Кудайбергенова Г.К., Кудайбергенова С.К.</i>	350
Исследование агрессивности и тревожности в старшем подростковом возрасте (на примере школьников г.Алматы)	
<i>Кунанбаева М.Н., Бекенова А.С., Мамбетова С.К.</i>	357
Выявление специальных способностей у детей при отборе в специализированные школы	
<i>Лоторева М.А.</i>	361
Особенности школьной дезадаптации подростков	
<i>Миңасипова А.Р., Тілеуқұлова П.Р.</i>	367
Ата-ана мен жеткіншек арасындағы қарым-қатынастың психологиялық мәселелері	
<i>Молдахметова Г.М.</i>	372
Психологиялық мәдениет — болашақ педагог-психолог мамандардың кәсіби маңызды қасиеті ретінде	

тәрбиеленген балаларға мектепте, колледждерде немесе басқа да әлеуметтік институттарда қарым-қатынас жасау ерекшеліктері, олардың психологиялық мінездемелеріне сәйкес жүргізілуі керек. Психологиялық кеңес беру жұмыстарын, диагностикалық жұмыстарды барлық қоғамдық ұйымдарға енгізіп, мектеп және бала-бақшаларда арнайы орталықтар қарастырылуына ұсыныс жасағым келеді.

Әдебиеттер

1. Андреева Т.В. Семейная психология. Учебное пособие. - СПб.: Речь, 2004. - С. 27-45.
2. Баймұқанова М.Т. Отбасымен әлеуметтік-педагогикалық жұмыс. - Астана, 2005. - С. 7-87.
3. Балгимбаева З.М. Роль семьи в возникновении половых этнических предрасположений у детей: Афтореф. - Алматы, 2001. - С. 27.
4. Берулова Г.А. Методологические основы деятельности практического психолога: Учебное пособие. - М.: Высшая школа, 2003. - 208 с.
5. Шнейдер Д.Б. Психология семейных отношений, 2000. - 512б.
6. А.И. Антонов Социология семьи. ИНФРА-Москва, 2007. 132-164б.
7. Мацковский М.С. Социология семьи. Проблемы теории, методологии и методики. Москва «Наука» 1989.-111б.
8. Голод С.И. тенденции трансформации брака и семьи. СПб, 1997
9. Трапезникова Т.М. Этика и психология семейных отношений. -Л.: ЛГУ, 1988.-80б.
10. Карабанова О.А. Психология семейных отношений и основы консультирования. М.: Гардарики 2006.-320б.
11. Жаназарова З.Ж. Социология семьи: Учебное пособие, Алматы: Казак университеті 2006.-192б.
12. Шнейдер Л.Б. Семейная психология: Учеб. посб. для вузов. - Екатеринбург: Деловая книга, 2006.-768б.
13. Титаренко А.Я. Семья и формирование личности. - М.: Мысль, 1987. - С. 87-101.
14. Захарова А. В., Андрущенко Т. Ю. Исследование самооценки младшего школьника в учебной деятельности // Вопросы психологии. - М., 1980. - №4. - С. 90-100.
15. Савонько Е. И. Возрастные особенности соотношения ориентации на самооценку и на оценку другими людьми // В кн.: Изучение мотивации поведения детей и подростков. - М., 1978. - С. 81-111.)
16. Пантелеев С. Р. Самоотношение как эмоционально-ценностная система. - М.: МГУ, 1991. С. 108

Бұл мақалада толық емес отбасы психологиясы, онда тәрбиеленген балалардың психологиялық ерекшеліктері қарастырылады. Сондай-ақ толық емес отбасы жағдайының балалардың өзіндік бағалауларына әсері талданады. Мұндай отбасындағы балаларды тәрбиелеу ерекшеліктері сипатталады.

В этой статье рассматривается психология неполной семьи и психологические особенности детей воспитывающихся в таких семьях. А также анализируется влияние состояния неполной семьи на самооценку детей. Описывается особенности воспитания детей в неполных семьях.

In this article the psychology of an incomplete family and psychological features of children bringing up in such families is considered. And also influence a condition of an incomplete family

on a self-assessment of children is analyzed. It is described features of education of children in incomplete families.

ЖАС МАМАН ТҰЛҒАСЫНЫҢ КӘСІБИ МОТИВАЦИЯСЫНЫҢ ФАКТОРЛАРЫ ЖӘНЕ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

Қалымбетова Э.К.,
Баратова С.М.,
Баймолдина Л.О.

Психология ғылымында көпшілік ғалымдар мына жағдаймен келіседі, нәтижелі кәсіби әрекеттің операциялық компоненттері қатарына (білім, икемділік және дағды) мотивациялық компоненттерді де қосады (мотивтер, қызығулар және қатынас). Дегенмен, жас мамандардың кәсіби әрекетінің психологиялық аспектілері, олардың кәсіпке бейімделу мәселесі мотивациялық, тұлғалық тарапынан қарағанда операциялық компоненттердің қалыптасуы жағынан жиі зерттелген. Соңғы уақыттарда компоненттік ыңғай да бұл тенденцияны өзгерткен жоқ.

Мотивацияға қатынастың практикалық тәжірибесі мен теориялық зерттеулердің шеңберінің ауқымдылығына қарамай, жас мамандардың мотивациясының теориясы мен практикасында талай аспектілері ашылмаған тақырып болып қалып отыр, қарастырылғандар болса толықтай жеткіліксіз. Бұл жағдайға сүйенсек, жас мамандардың мотивациясына тән ерекшеліктер өзекті мәселе болып табылады.

Мотивация мінез-құлық пен іс-әрекетті психикалық реттеудің спецификалық түрі [9]. Мотивация мәселесін психолог ғалымдар көптеп зерттеген, бірақ, бұл зерттеулердің өзі жеткіліксіз десек болады. Мотивация теориясының дамуына маңызды еңбек қорын қосқан ғалымдар: С. Адамс, К. Альдерфер, В. Врум, Ф. Герцберга, Э. Лоулер, П. Лоуренс, Д. Макгрегор, Д. Макклеланд, А. Маслоу, Л. Портер, Б. Скиннера, Ф. Тейлор, және басқа да авторлар М.П. Фоллетт, Э. Мэйо, Ф. Ротлисбергер жұмысшылар іс-әрекетін белсендіру, кәсіпорындардағы әлеуметтік ахуалды жақсарту әдістерін қарастырды. XX ғасырдың екінші жартысындағы жұмыстар Л.И. Божович, А.Н. Леонтьев, Б.Ф. Ломов, В.А. Ядов, П.М. Яковсон еңбектерімен байланысты.

Іс-әрекет және мотивтің арақатынасын тұлғалық білім ретінде қарапайым және бір мағыналы ғана деп қарастыра алмаймыз. Мотив тұлғада қалыптасқан кезде оны нақты бір іс-әрекетке итермелейді, іс-әрекет аяқталған соң мотив жоғалмайды және тұлға басқасын орындауға кіріседі. Іс-әрекет үдерісі барысында мотив өзгеруі мүмкін немесе, керісінше, мотив сақталып іс-әрекет өзгеруі жағдайы болады. Мотивтің дамуы мен іс-әрекетті игеру кезінде көп жағдайда басқару жүйесінің қарама-қайшылығы туындауы мүмкін. Мысалы,